

Uusi alku 53
Mark 14:1–11

Jeesuksen kärsimyshistorian alku

Olemme Markuksen evankeliumissa nyt kohdassa, jossa Jeesuksen kärsimyshistoria alkaa.

Edellä hän on käynyt Jerusalemin temppelissä ja ”puhdistanut” sen ajamalla uhrieläinten myyjiä ja rahanvaihtajia ulos temppelin esipihalta. Siitä seurasi kiivaita väittelyitä kaikkien juutalaisten johtoryhmien edustajien kanssa. Jeesus voitti ne kaikki. Mutta samalla hänen vastustajansa suuttuivat häneen lopullisesti.

Johdonmukainen seuraus oli se, että tapahtumat alkoivat vääjäämättömästi kulkea kohti Jeesuksen surmaamista.

Ajoituksesta

Oli kaksi päivää pääsiäiseen ja happamattoman leivän juhlaan. Ylipapit ja lainopettajat mieltivät, millaisella juonella he saisivat Jeesuksen käsiinsä tappaakseen hänet. "Ei kuitenkaan kesken juhlan", he sanoivat, "ettei kansa ala mellakoida." (Mark 14:1-2)

Juutalaiset viettivät pääsiäistä kevätpäivän tasauksen jälkeisenä täydenkuun yönä, *nisan*-kuukauden 15. päivänä. Seuraavana päivänä alkoi viikon kestävä happamattoman leivän juhla.

Kun pääsiäisen juhlapäivä oli perjantai, voidaan tästä päätellä, että ylipappien neuvottelu käytiin sitä edeltävänä keskiviikkona.

Jeesuksella oli niin suuri kansansuosio, että hänen vangitsemisensa ei tulisi olemaan aivan yksinkertaista. Juutalaiset olivat kiivasta kansaa ja herkkiä mellakoimaan. Johannes Kastajan selvästi epäoikeudenmukainen teloittaminen oli varmasti nostanut mellakkaherkkyyttä, kun kyseessä oli arvostettu rabbi, jolla oli yhteyksiä Johannekseen.

Vangitseminen kannatti siis hoitaa kaikessa hiljaisuudessa. Mutta miten se onnistuisi? Kun Jeesus liikkui julkisuudessa ja hänen olinpaikkansa tiedettiin, paikalla oli aina satoja ellei tuhansia ihmisiä kuuntelemassa ja katselemassa.

Mainittakoon tässä yhteydessä, että eri evankeliumeissa Jeesuksen kuolinpäivä ja sen suhde siihen päivään, jolloin pääsiäislammas uhrattiin, vaihtelee. Syynä voi olla se, että Galileassa ja Jerusalemissa käytettiin ilmeisesti erilaista kalenteria. Lisäksi Qumranin essealaisilla oli oma kalenterinsa. On luultavaa, että eri evankeliumeiden traditioissa käytettiin näitä eri kalentereita.

Mutta emme tässä mene tähän sinänsä mielenkiintoiseen teemaan.

Jeesus voidellaan Betaniassa

Kun Jeesus oli Betaniassa aterialla spitaalia sairastaneen Simonin talossa, sinne tuli nainen, jolla oli alabasteripullossa aitoa, hyvin kallista nardusöljyä. Hän rikkoi pullon ja vuodatti öljyn Jeesuksen päähän. (Mark 14:3)

Betania oli kylä Jerusalemin liepeillä. Siellä Jeesus vietti sen viikon, joka edelsi hänen kuolemaansa. Syynä oli varmaankin se, että siellä asui hänen ystäviään. Hän ei tahtonut joutua vangituksi ennen aikojaan, joten oli paras vetäytyä vähän syrjään, pois ylipappien ja heidän kätyriensä luota itse Jerusalemistä.

Hän asui spitaalisen Simonin talossa. Eikö tämäkin kerro jotain olennaista Jeesuksen luonteesta. Spitaalisiahan vieroksuttiin. Jeesus kuitenkin osoittaa tälle tautinsa vuoksi eristetylle miehelle valtavaa ystävällisyyttä asumalla hänen luonaan. Ja varsinkin osallistumalla yhteiselle aterialle hänen luonaan.

Kyseessä oli selvästi eräs jäähyväisateria. Se sai dramaattisia piirteitä.

Kesken aterian sisään astui joku nainen. Hänen nimeään ei kerrota. Mutta sen sijaan kerrotaan hyvin epäsovinnaisesta teosta, jonka hän teki.

Juhla-aterian kunniavieraan pään voitelemine öljyllä ei sinänsä ollut mitenkään epätavallista. Mutta se kuului aivan eri yhteiskuntapiirien meininkiin, kuin mitä Jeesuksen seuraajat edustivat. Se kuului loisteliaaseen elämäntyyliin, tuon ajan jet-setin tai ”miljonääri-äitien” elämään.

Kallista kamaa!

Mutta tuo tuntematon nainen meni oikeastaan vieläkin pidemmälle. Hänen käyttämänsä voiteluöljy ei ollut tavallista, vaan se oli aitoa nardusöljyä. Se oli peräisin kaukaisesta Intiasta, Himalajan rinteillä kasvavasta harvinaisesta kasvista. Ja hinta oli sen mukainen, 300 denaria. (Nykyrahassa ehkä n. 30 000 euroa). Sellaista öljyä säilytettiin tietysti hienoimmassa mahdollisessa astiassa, alabasterista tehdystä pullossa.

Nainen rikkoi arvokkaan pullon Jeesuksen pään päällä ja valutti kaikki kerralla hänen päähänsä.

Uuden auton hinta kerralla päähän! Olisihan sitä voinut vähemmänkin laittaa! Ja miksi piti särkeä kallis pullo, sekin ehkä tonnin arvoinen!

Jotkut paheksuivat tätä ja sanoivat toisilleen: "Millaista voiteen haaskausta! Sen olisi voinut myydä ja antaa rahat köyhille. Olisi siitä ainakin kolmesataa denaria saanut." He moittivat naista ankarin sanoin. (Mark 14:4-5)

Nämä narkästyneet pöytävieraat edustavat tyypillistä israelilaista kansanhurskautta, jolle köyhien muistaminen oli pyhä velvollisuus, aivan kuten Jumala oli Mooseksen suulla käskenyttä.

Köyhiä tulee maassanne olemaan aina. Siksi minä käsken teitä osoittamaan anteliaisuutta osattomille ja varattomille maanmiehillenne. (5 Moos 15:11)

Tässä olisi ollut loistava tilaisuus tehdä näin. Voiteen myynnillä olisi saatu rahamäärä, joka vastasi suunnilleen ruumiillisen työn tekijän vuosiansioita. Mikä määrä köyhiä sillä olisi voinut ruokkia!

Mutta Jeesus sanoi: "Antakaa hänen olla. Miksi te pahoitatte hänen mielensä? Hän teki minulle hyvän teon. Köyhät teillä on luonanne aina, ja te voitte tehdä heille hyvää milloin tahdotte, mutta minua teillä ei aina ole. (Mark 14:6-7)

Jeesus oli hyvä ihminen. Hän ei halunnut, että tämän naisen mieli pahoitettiin turhaan. Mitään haaskausta ei nimittäin ollut tapahtunut. Nainen oli tehnyt hyvän, kauniin ja jalon teon; tällä kertaa vain Jeesukselle, ei köyhille.

Nyt siihen oli lähes viimeinen mahdollisuus, sillä Jeesuksen kuoleman hetki oli lähestymässä

Hän teki minkä voi. Hän voiteli edeltäkäsini minun ruumiini hautaamista varten (Mark 14:8)

Tuon ajan maailmassa vainajat voideltiin erilaisilla tuoksuvilla öljyillä ennen hautaamista. Jeesuksen mukaan naisen epätavallisen paljon maksanut teko merkitsi hänen voitelemistaan kuolemaan jo ennakolta.

Jumala on vielä tuhlailevampi rakkaudessaan

Eikö se ole aivan oikein, että tällaista kuolemaa, Jumala Pojan uhrikuolemaa koko ihmiskunnan puolesta, että sitä kunnioitetaan myös tällaisella tavalla?

On. Se on aivan oikein. Järjettömän tuntuinen tuhlaus ei ole järjetöntä eikä tuhlausta, kun otetaan huomioon se tuhlailevaisuus, jota Jumala osoittaa arnessaan ihmiskuntaa kohtaan, kun antoi Poikansa kuolemaan meidän edestämme.

Tuskin kukaan haluaa kuolla edes nuhteettoman ihmisen puolesta; hyvän ihmisen puolesta joku ehkä on valmis antamaan henkensä. Mutta Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus kuoli meidän puolestamme, kun vielä olimme syntisiä. Kun hän nyt on vuodattamalla verensä tehnyt meidät vanhurskaiksi, hän vielä paljon varmemmin pelastaa meidät tulevalta vihalta. Jos kerran Jumalan Pojan kuolema sovitti meidät Jumalan kanssa, kun olimme hänen vihollisiaan, paljon varmemmin on Jumalan Pojan elämä pelastava meidät nyt, kun sovinto on tehty. Eikä siinä vielä kaikki. Me saamme myös riemuja Jumalastamme, kun nyt olemme vastaanottaneet Herramme Jeesuksen Kristuksen valmistaman sovituksen. (Room 5:7–10)

Tämän jumalallisen armon tuhlailevuuden kalpeana vertauskuvana on tämä nainen, joka laittaa vuoden palkan voiteena Jeesuksen päähän. Tällä teollaan hän kunnioitti ja kiitti etukäteen Jeesusta siitä, mitä hän oli menossa tekemään.

Eikä se teko jäänyt vaille kiitosta:

Totisesti: kaikkialla maailmassa, missä ikinä evankeliumin sanoma julistetaan, tullaan muistamaan myös tämä nainen ja kertomaan, mitä hän teki." (Mark 14:9)

Nyt tämä Jeesuksen profeetallinen ennustus on toteutunut jälleen kerran, nyt täällä Savonlinnan Ritalanmäellä olevassa äänitysstudioissa. Ja sen kautta se sitten kuuluu radiosta eri puolilla Suomea.

Me muistamme, mitä tämä nainen teki. Ja sanomme: tuo nainen oli kova jätkä! Ei totisesti mikään liikasovinnainen vätys!

Eikö eettinen avustustoiminta olekaan kristinuskon ydin?

Kun Jeesus hyväksyi 30 tonnin käytön tuolla tavoin, ohi köyhien auttamisen, niin kielsikö tai väheksykö hän silloin köyhien avustamista?

Ei suinkaan. Hänhän sanoi, että ”Köyhät teillä on luonanne aina, ja te voitte tehdä heille hyvää milloin tahdotte.” Hänellä oli selvästi mielessä 5. Mooseksen kirjan sanamuoto ” Köyhiä tulee maassanne olemaan aina. Siksi minä käsken teitä osoittamaan anteliaisuutta osattomille ja varattomille maanmiehillenne.” (5 Moos 15:11)

Mutta Jeesuksen sanat osoittavat, että köyhien avustaminen ei ole kaikki kaikessa jumalasuhteessa: Jeesus hänen palvelemisensa menee joskus senkin ohi.

Jeesuksessa on nimittäin maailmaan tullut pelastus, pääsy Jumalan yhteyteen ja syntien anteeksianto. Sitä emme voi saada omaksemme millään omilla töillämme, emme edes aidosti hyvillä töillä, kuten köyhien avustamisella.

Miten sen sitten saa omakseen? No arvostamalla Jeesusta ja hänen kuolemaansa yli kaiken; nimittäin uskomalla häneen omana Vapahtajana.

Ei sitä toki tarvitse eikä pidä aina laittaa mitenkään vastapooliksi köyhien avustamiselle; päinvastoin.

Mutta siitä huolimatta tämäkin kertomus osoittaa, että usko ja hyvät teot ovat loppujen lopuksi eri asioita. Pelastusta ei ansaita hyvillä teoilla, vaan uskolla.

Näinhän kirkkomme tunnustuskirjatkin sanovat:

Samaten seurakuntamme opettavat, että ihmiset eivät voi tulla vanhurskautetuiksi Jumalan edessä omin voimin, ansioin tai teoin, vaan että heille annetaan vanhurskaus lahjaksi Kristuksen tähden uskon kautta, kun he uskovat, että heidät otetaan armoon ja että synnit annetaan anteeksi Kristuksen tähden, joka kuolemallaan on antanut hyvityksen synneistämme. Tämän uskon Jumala lukee edessään kelpaavaksi vanhurskaudeksi (Augsburgin tunnustus IV)

Juudas päättää vaihtaa leiriä

Ilmeisesti Juudas ei ymmärtänyt Jeesuksen vastausta. Hän oli toimen mies, selottii eli kiivailija eli vapaustaistelija, jolle totta olivat vain näkyvät asiat, kuten roomalaisten voittaminen. Tai konkreettinen köyhien maanmiesten auttaminen.

Ehkä tämän vuoksi hän nyt hermostui rabbiinsa lopullisesti ja ajatteli:

”Ei tuollaista haaveilijaa voi sietää! – ’Voiteli edeltäkäsini minun ruumiini hautaamista varten’! Mitä höpötystä! Aikoiko tuo Jeesus tosissaan antautua tapettavaksi? Eikö hän ymmärtänyt mahdollisuuksiaan? Kolmella sadalla denaarilla ja tuollaisella kansansuosioilla, joka hänellä oli, hän olisi saanut tosi paljon hyvää ja oikeudenmukaista aikaa ja saanut horjutettua roomalaisten ja heidän hännystelijöidensä valtaa vaikka miten paljon! Ja hän vaan höpöttää kuolemastaan ja pistää hyvää rahaa täysin hukkaan, jonkin megalomaanisen ”Ihmisen Poika” egotrippinsä takia!”

Näin kai Juudas ajatteli. Ja päätti, että nyt oli aika vaihtaa leiriä, jotta saisi jotain oikeasti hyvää aikaan.

Juudas Iskariot, yksi kahdestatoista opetuslapsesta, meni ylipappien luo kavaltaakseen Jeesuksen heille. He ilahtuivat kuulemastaan ja lupasivat antaa hänelle rahaa. Juudas etsi nyt sopivaa tilaisuutta toimittaakseen Jeesuksen heidän käsiinsä. (Mark 14:10-11)

Luulen, että Juudas halusi loppujen lopuksi tehdä hyvää. Tämä osoittaa, kuinka tärkeitä oikea oppi on. Jos uskon asioissa oppi on väärä, käy niin, että hyväkin aikomus kääntyy vastakohtakseen. Juudas, joka luuli tällä rohkealla teollaan sanoutuvansa irti turhanpäiväisestä haihattelijasta, hän tulikin tosiasiallisesti Jumalan Pojan kauheaan kuolemaan.

Jotain vähän vastaavaa voi käydä nykykirkossakin. Monet haluavat uudistaa ”uskonnollisen kielen” ja ”luutuneet dogmit” siten, että ne voisivat ”puhutella nykyihmistä”. Siksi he yrittävät päästä eroon sellaisista muinaisista opeista, kuten Jeesuksen syntymästä neitseestä, hänen verensä voimasta, joka sovittaa synnit tai hänen ruumiillisen ylösnousemuksensa tosiasiallisuudesta. Siis siitä, että uskontunnustus on oikeasti totta ja kirkon uskon ohje.

Tahto on ehkä hyvä, mutta koska he eivät tunne Raamattua eivätkä Jumalan voimaa, he menevät harhaan. He turmelevat evankeliumin ja kavaltavat Jeesuksen.